

Arany Korszak

A TÉNY A RÉMÉNYES ÉS A MEG-
GYŐZŐDESEN ALAPULÓ FOLYÓ-
IRAT

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1923. szeptember hó 16-án
II. Évfolyam * 18-ik szám.

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Nic. Filipescu 10. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre - - - - - 75 Lel

Fél évre - - - - - 40 Lel

EGYESSZÁM ÁRA 3LEI

II. évfolyam. 1923. szeptember 16-án. 18-ik szám.

AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:

TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉS CSILLAGÁSZAT

Ünnepély a csillagvizsgálóban 267

VALLÁS ÉS FILOZOFIA

<i>A jelképes beszéd, vagy a gondolat szép kifejezése</i>	271
<i>A szakember nyelvezete</i>	271
<i>A bölcsesség kincsei</i>	271
<i>Az igazi bibliatanulók</i>	272
<i>A vasárnapi iskolák vak tanítói</i>	272
<i>Néhány fontos jelkép</i>	272
<i>A „tüz”, a zavar jelképe</i>	273
<i>„Nem lesz többé tenger”</i>	273
<i>Érdekessé teszi a Bibliát</i>	273
<i>Beszélgetés a halottakkal</i>	274
<i>Vajjon tudatosak-e a halottak</i>	276
<i>Kérdések és jelek</i>	279

VILÁGKRONIKA

<i>Zsidóüldözések Jassiban</i>	279
<i>Sztrájk Görögországban</i>	279
<i>Marokkó újra lázad</i>	279
<i>Földrengés Belgrádban</i>	279
<i>Munkásletartóztatások Ploestiben</i>	279
<i>Növekszik a munkásnélküliség Angliában</i>	279
<i>Németország utolsó alkotmányos királya</i>	279

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnapon.
 CLUJ-KOLOZSVÁRON, STR. P. PONI
 PESCU NR. 10. — TELEFON: 4-6

Szerkeszti: FALUVÉGI DENEZ

Előfizetési ára: Romániában egy évre 50 lei, fél évre 25 lei. Egyes szám 5 lei.
 Csehszlovákiában egy évre 20 cor.
 Amerikában egy évre 1 dollár.
 Egyes szám ára 5 cor.

Levelezés és előfizetés a címre küldendő.
 „ARANYKORSZAK”
 Cluj-Kolozsvár, Str. N. Filipescu

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

II. Évfolyam.

1923. szeptember 16. vasárnap.

18. szám.

ÜNNEPÉLY A CSILLAGVIZSGÁLÓBAN

*Az Isteni nap fényében szeretnék járni!
Oh Isten, adj szemeket, nyomaidat látni —
Az égboltozat szikrázó csillagaiban,
A világ minden csodát alkotásában,
Hogy fölmérhessem bölcsességedet,
'S sohse feledjem a Te nagyságod és fenségedet,
Hogy fennem zengjem dicséretedet,
Hogy műved pompáját magasztaljam és dicsérjem.*

RIVALET.

RIVALET, meghívót hozok a csillagvizsgálóba. "Ezekkel a szavakkal köszöntött egy barátom, aki fizikus, dr. Minatti. „Ott lesz Xyland tanár,“ mondja tovább, „aki útban van Ázsia felé és csak rövid ideig marad itten. Siessen, mert mindjárt jönnek értünk és előreláthatólag az egész éjszakát ott fent fogjuk eltölteni.“

Ez nekem nagy ünnepet jelentett. A híres fizikus Xyland tanár nemcsak nagy tudós volt, hanem emellett hívó keresztény is.

Alighogy jegyzőfüzettel és ceruzával láttam el magam, már eljött az autó, amely a csillagvizsgálóba kellett, hogy elvigyen minket.

Csudaszép est volt és a nyugat még a lehangyaltó nap arany és bíbor fényében úszott. De nem sokáig, mert alig egy óra múlva az ég kékselyem kárpítja csillagokkal volt diszitve.

Egy rövid óra múlva már a célnál voltunk és Xyland és Hennach tanárokat és egy fiatal még tanuló fizikust, Eugon Bergolfot, már ott találtuk. A bemutatkozás és üdvözlés után dr. Minatti ezt sugta nekem: „Rivalet, Xyland tanár egészen a mi emberünk, úgy tud rávilágítani Isten teremtő fenségére és bölcsességére, mint senki más. Intézzen csak hozzá kérdéseket, én mindent fel fogok jegyezni az Ön füzetében.“

Ez olyan biztatóan hangzott, miközben szemembe világitottak az aranyos csillagok és önként gondoltam a világ nagy Urának Ábrahámhoz intézett szavaira: „Tekints az égre és számláld meg a csillagokat, ha megtudod őket számlálni!“ Örömmel gondoltam már előre, hogy ezen az estén vagy talán inkább éjszakán, milyen be lehet majd pillantani Isten csodavilágába.

A vendég a nagy Aquator-műszer elé lépett, melyet kifőnöknek talált.

„Hogyha úgy tetszik — mondja — „ugy ezt a szép tiszta éjszakát néhány állócsillag megfigyelésére használhatjuk fel.“ És alig, hogy mindnyájan beleegyezünk, nyomban fölhívott minket, hogy tekintsük meg a „Mira“ nevű pompás csillagot a Bálma nyakán.

„Mira“ — azaz „a csodálatos“ — mondja a tanár —

csak néhány hétig látható, mint első nagyságu csillag, azután fokozatosan veszt a fényéből. De éppen most látják legpompásabb sötétpiros fényében, amely beszünetet szerez szép „Mira“ nevének, amely csodát jelent. Azonban rövid néhány hét elmúltával szabad szemmel többé nem látható. Az ugynevezett „változékony csillagok osztályához“ tartozik, amelynek három fajtáját lehet megkülönböztetni: a Mira-típust, a Lyra-típust és az Algol-típust. Ma már sok száz Mira-típusú változékony csillag ismeretes, amelyek változékonyágát olyan foltokra vezetik vissza, amilyeneket a mi napunk is mutat. Ezek kialvófélben levő napok volnának. Az Algol-típusú csillagok fehér fényrel ragyognak. Változékonyáguk okát üstökösöknek tulajdonítják, amelyek körülöttük forognak és egy darab ideig előttünk elsötétlik. A bolygó, mely az Algol-t — az arabok szörnynek, ördögnek nevezik — a Perseus csillagzatot körülkeringi, minden valószínűség szerint egy óriási csillagzat.“

A sötétvörösen izzó „Mira“ különös hatással van rám. Vajjon Esaiás próféta is nem-e „Csodálatos“-nak — „Mirá“-nak nevezte-e az Élet Fejedelmét? — Esaiás 9:6.

„Szerintem“ — mondja Xyland tanár — „szimboluma az örökkévaló izzó szeretetnek: egy „vércsepp“ a szeretet tengeréből.“

„Tanár Úr! Vajjon ezt a pompás csillagot is kihalófélben lévő napnak tartja?“ — kértem én.

„Határozottan annak“ — válaszolta. „E csodacsillagnak világító ereje még megmérhetetlen, különben ezen óriási távolságban többé észre nem vehetnők.“

A csodálat hangos kifejezése szakítja félbe az előadót, melyet a távcsőbe beszorított fenséges Sziriusz váltott ki.

A fény e fejedelme kökesen fehér ragyogásban adja le nekünk üdvözlését. Egy kisebb testvérnep 50 év alatt egyszer keringi körül.

„Képzeld el az ember ezt az óriási napot, amely fényben és melegben valami 6—7000-szerese a mi napunknak“ — mondja dr. Minatti. „Flammarion szerint a Sziriusz naponta sok millió kilométernyi távolságot tesz meg. Eléggé egyenes vonalban fut át a téren és óriási sebességre folytán lektüzd minden vonzást. Ismeretlen világokból jön és ismeretlen csillagvilágokba rohan folytonosan. Hogy az ember ezt a pompás napot a maga teljes ragyogásában élvezhesse, hát déli országokba kellene menni. Csak itt mutatkozik meg aztán ez a tűzfenség a maga hasonlíthatatlan pompájában és szépségében.“

„Majd az „Arkturus“ küldi le hozzánk a fényét a

távesövön át" — mondja a fiatal fizikus kollégáinak. Már a szabad szemmel való megtekintése is óriási méretű napra enged következtetni.

„Ugy van" — mondja Xyland tanár — „az Arkturus tényleg vörös izzásba hozná a földünket, hogyha közeledne hozzá. Azonban lassan és fenségesen mozog a pályáján sok kilométer távolságban keringő bolygó fejedelmekkel, melyek körülkeringési ideje sok ezer esztendőre rughat. Elkins számítása szerint ez a fénykirály 550,000-szer nagyobb a mi napunknál — egy vörös tüztenger, amelyhez viszonyítva a mi napkirálynénk kicsi törpének tetszik."

Hennach tanár, aki a műszert kezeli és aki eddig hallgatott, így szól: „E számtalan fényvilág megpillantásánál önkénytelenül is felvetődik a kérdés, hogy milyen megmérhetetlen energiák felett is rendelkezik a világegyetem megalkotója? és milyen magasabb célokból teremtettek meg e pompás csudaalkotások? Én nem tudok szabadulni ettől a gondolattól Kartárs Úr — mondja Xyland tanárnak — hogyan gondolkozik Ön erről?"

„Semmi esetre sem hiszem" — feleli Xyland, — „hogy ez a számtalan millió meg millió nap és bolygó kisérőkkel csak szép látványosságuk kedvéért teremtettek meg és örökösen céltalanul mozognának a pályájukon és egymás körül keringenének. Hogyha azt látjuk, hogy milyen sürgés-forgás van a mi bolygónkon — nemcsak a földön, hanem a légkörben és a tengerben is, sőt még egy vízcsepp is egy élő világ, amelyben szabad szemmel nem látható infuzoriák, monadok (legkezdetlegesebb lények) és mindenekelőtt a kerékállat az ő csodálatos kristály testecskeivel ide-oda mozog, úgy valóban nehezen képzelhető el, hogy a földünkön kívül az összes többi világtest pusztán és üresen maradt volna. Az egész természettudomány is ellene szól ennek. Kant ezt a feltételezést ésszerűtlennek mondotta."

„Rivalet, a teleszkophoz — szól dr. Minatti — „a Regulus, a nagy oroszlán fő csillaga egy pompás óriásnap tekint ránk. Mily találó a neve — Regulus, a királycsillag!" Büszkén csillogtatja felénk királyi üdvözlését. Ezt a kékes-fehér fényben ragyogó csillagot egy olajszínű nap keringi körül."

„Még sokkal nagyobb kell legyen a vörös Arkturusnál" — mondja Xyland tanár, — „mert a mérhetetlen távolság dacára a Regulus, mint a legnagyobb fajtájú álló csillag ragyog le ránk. A fény e fejedelme oly téreken uralkodik a világegyetemben, melyekhez képest a mi naprendszerünk a bolygóival csak egy kis foltot jelentenek."

A távesövet azután valamivel északabbra igazítják be, mire az északi félgömb csodás és legszebb kettős csillaga küldi le hozzánk a fényugaraikat. A pompás aranyfényben szikrázó főcsillag körül egy zafir-kékesen ragyogó nap kering. E csudaszép csillagzat fényereje oly hatalmas, hogy távesővel még fényes nappal is kivehető.

Mintha az öreg látnokot, Ésaiást, hallanám, amint mondja: „Emeljétek hát fel szeméiteket a magasba és lássatok: ki teremtette ezeket? Ó, aki seregüket sorban kivezeti, ezt a számtalan ezer millió csillagot mind a nevére nevezi!"

Tulajdonképpen csak a teleskop, spektroskop és a fényképezés engednek bepillantást minden elképzelésen túlnyúló fenséges csillagvilágba, úgy, hogy a világ Építőmesterének mindentűt kifejezésre jutó bölcsessége és nagysága feletti bámulatnak se vége, se hossza. Ekkor érzi csak az ember, hogy Isten az, aki mindenhatóságával és bölcsességével kellett, hogy

megteremtse a mi bolygónkat és annál jobban ért meg a dalnok Dávid 19 Zsoltárnak pompás szava: „Az eget beszélék Isten dicsőségét és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat."

Isteni szava tele van célzásokkal és figyelemkeltéssel az emberre nézve, hogy hallgassák és figyeljék ezt a szimfoniát, melynek hang- és fényhullámai a hához az ősforráshoz vezetnek el.

„Ismered-e" — mondja — „a Mindenható Jónás az ég törvényeit? Összekötheted-e a Fiastyúk szálát a Kaszás-csillag köteleit megoldhatod-e?"

A fényelemzés kimutatta, hogy az Orion-csillag egy egységes családot alkotnak, melyek látható kötélekkel vannak egymással összekötve; hasonlóképpen a Nagy Műve egymástól messze fekvő nappalait is láthatatlan erők és kötélek egy hatalmas csillageszaláddá kötik össze az égen. Már a szabad szemnek is felemelő példát nyújt a csillagokkal és égboltozat, melynek már Job is örvendett. De mily boldog volna, hogyha a modern optikai eszközökkel szemlélhetné a fénylő napok, csillagtömegek, csillagködök, fényködök és fényóceánok végtelen sorozatát. Mily bámulatba ejtenék őt oly jelenségek, mint például a spirális köd, ahol ezer meg ezer nap egy óriási forgókorongot mutat, amelynek forgási iránya a sugarától világosan felismerhető. A teremtés megfogható gazdagsága tárul az ember kutató tekintete elé.

„Legutóbbi afrikai utazásom alkalmával" — folytatja Xyland tanár az áhitatos csendet — „egy napon volt módomban megfigyelni a déli csillagos égboltozat, melynek mellett csak teljesen látható mellett látható hatodnagyságu csillag megfigyelése a déli kereszthez, amely a teleszkóp alatt nézve, az égi drágaköveknek valószínű ékszerboza, mellyel szemben a föld csak egy jelentéktelen rész. Ez a csudacsillag a valótságban egy fény 110 pompás színjátékban szikrázó nappal álló csillagcsalád, melyek tengerkék, zafir-kék, rubintos-vörös, smaragd-zöld és ibolya színűek — egyesek gyönyörű arany- és ezüst-fényben ragyognak — röviden mindent felülmúlóan ragyogó fénycsalád, mely tagjait egymással erők és kötélek fűzik össze, amelyek közül valószínűleg bolygók is keringenek. Mennyire dicsőíti ez az égi csuda a maga mágiájával szép színjátékával a mindentudó és mindenható teremtőt!

A Centaur-ban lévő Tolimánt a fényképező lefotóztam. Ennek a vakító fényben ragyogó kettős csillag látása egyenesen lenyűgöző. Semmiféle kép csak megközelítően sem adhatná vissza ennek a csodának a fényét. Elképzeltem magamban, hogy ezek a fénytüztengerek sok ezer kilométer magas hullámok korbácsolódnak fel, mint óriási vörös- és aranyforrások és izzó víztömegekből álló zuhatagok esnek, majd pedig lezuhananak; azonban nekünk, embereknek, sohasem lesz lehetséges, hogy ilyen közelről lássuk, de irtóztatón szép színjátékot a közelből figyelhessünk, mert az óriási dősség felperzselne minket, még mielőtt a fényáradattól megvakulnánk.

„Mily elképzelhetetlen fényóceánok vehetik körül a Legmagasságosabbnak a trónját!" — folytatja. Nem csuda, hogy Dávid, a kedves dalnok így szól: „Mondja: "

„Aki körülvette magát világossággal, mint egy tőzettel és kiterjesztette az eget, mint egy kőzetet" (Zsolár 104:2), hogy továbbá megmondott nekünk: „Orcámat azonban — mondá — nem látod, mert nem láthat engem ember, élvén." — Zsolár 33:20.

„De különben is mi a fény? — kérdi Minatti dr.

„A tudomány még mindig nem ad határozott választ erre a kérdésre“ — feleli Hennach tanár. „Sokáig hittek a kisugárzási elméletben, mely szerint a nap vagy más állócsillagok fényanyagot löveltek ki magukból. Most fényhullámokat tételeznek fel, amelyek az őszanyag — a világéther — útján szaporodnak. De ez az elmélet sem magyarázza meg a kérdést, hogy mi a fény, ellenkezőleg, még mélyebb, titokzatosabb ködbe jutunk.“

„A fényhullámoknál tulajdonképpen nem is tudni, hogy mi rezeg, de semmi esetre sem valami, ami anyag volna, mint a víz és levegő hullámainál.“

„A fény mindmáig csudaszép világító titok maradt“ — veti közbe Xyland tanár, — „amely nekünk, embereknek, a világteremtő fenségét és bölcsességét millió meg millióféle módon szemünk elé festi. És minél jobban igyekszünk beléjük hatolni, folytonosan ezen elem egyre újabb szépségei és erői és még nagyobb csodái és gazdagságai jutnak felszínre és ezzel még mélyebb, kifürkészhetetlenebb titkok bizonyítják és még csak nem is sejthető jelentőséget kölcsönöznek a nagy apostol e szavainak: „Isten hozzámehetetlen világosságban van, kit emberek közül senkisé sem látott, sem láthat.“

„Amennyire tudom“ — szakítja meg a bekövetkezett csendet — „a szépséges sarkifény jelenségét sem tudják még elfogadhatóan megmagyarázni. Vagy talán az a kutatás ebben az irányban az újabb időben valamit előrehaladt volna?“

„Lényeges haladás nem történt“ — feleli Xyland tanár. A sarki fény villamos természete ma már kétségen kívül áll. Ezt valószínűleg a levegő világitása előzi elő, amely a nap katódsugaraiból származik. Kétféle sarki fényt különböztetnek meg, az ugynevezett sugárszórót és az ugynevezett szőnyeg- vagy köpenyfényt, amely egy a levegőben lebegő függőnynek a benyomását kelti.

A sarki fény mintha bizonyos összefüggésben volna, a föld mágneses elemeivel. Az Egyenlítőt körülvevő 25 fok szélességnyi öv kivételével az az egész földön megfigyelhető, azonban a mágneses sarkok felé gyakrabban és pompásabban lépnek fel. A sarki fény és a föld mágnessége közötti benső összefüggés — ha valószínűleg közös okból is eredően — a mágnesűtnék a sarki fény esetén észlelt zavarai. A szín a jelenség erősségétől (fokától) és másodsorban talán a légkör meteorológiai viszonyaitól függ. A fényhatás az eddigi megfigyelés szerint nem elég erős elsőnagyságu csillagok eltakarására. Kennán sarki kutató feljegyzéseiben leír ilyen sarki fényt; ez rendkívül szép lehetett.“

Kérésünkre, hogy szerezze meg nekünk ezt a leírást, a következő kivonatot kaptuk:

„Mikor még Anadyrsk-ban voltunk, alkalmunk volt egyik legnagyobb északi fényt megfigyelni, melynek fénye még a benntűltek is bámulatba ejtette. Hűleg, sötét, de derült téli éjszaka volt és a kora esti órákban a bekövetkező jelenségnek a nyoma sem volt észrevehető. Északon ugyan fel-fel villantak egyes fénysugarak és a kelő holdéhoz hasonló bágyadt fény mutatkozott a láthatáron; de ezek szokott jelenségek voltak. Azonban késő este Dodd felénk kiált: gyorsan kijönni! Kiérve a szabadba, olyan fény- és szín-pompát láttunk, amely egészen úrrá lett a lelken. A világmindenség mintha lángokban lett volna. Egy óriási szivárvány, amely a prizma minden színében ragyogott, keletről nyugat felé volt kifeszítve és horizontu szélé felől egy hosszú vörös és sárga fényből

álló rojt huzódott a zenit (az ég legmagasabb pontja) felé. Rövid időközökben ezen szivárvánnyal párhuzamosan széles fényhullámok tüntek fel, amelyek fenségesen árasztották el az egész égboltozatot, mint nagy foszforeszkáló fényű felhők, amelyek egy határtalan fénytengerből gomolyogtak fel.“

Egy pillanatra a nagy iv minden része hullámzott és rezgett, szint változtatott és a ragyogó fény, amely a széleit szegélyezte, nagy görbékben ide s tova cikázott, mint az angyal lángkardja a paradicsom bejáratánál. Mindjárt azután a nagy északi szivárvány fényével a zenit felé kezdett lassan fordulni és alatta egy hasonló pompájú második szivárvány keletkezett, amelyből a tarka lándzsák egész hosszu sorzata cikázott az északi csillag felé, mintha egy régi zászlóalj fegyverrel tisztelegne az azt vezénylő angyal előtt. Ez a jelenség minden pillanatban bemutatta a maga földöntuli pompáját. A fénysugarak gyorsan forgtak, mint egy nagy fénykerék küllői, a szivárvány végei felől a központja felé fénylő folyamok áradtak és északon is látható volt egy izzó hullám, amely biborfényre festette az eget és rózsás fényvel vonta be. De egyszerre eltűnik a pir és egy narancs-színű fénylő villám cikázott át felettünk olyan vakító fényben, mintha az egész légkör hirtelen lángokban állana. Egy pillanattal visszafőtöttam a lélegzetemet, várva az irtóztató dörgést, amelynek most kellett következnie. De sem az égen, sem a földön egy hang sem szakította félbe az éj csendjét. Nem tudtam elképzelni, hogy a jelenség fenségességéhez még valami hozzáadható lett volna. A vörös, kék, zöld és sárga színek váltakozását az égen olyan élénken verte vissza a fehér hótakaró, hogy úgy látszott, mintha az egész világ vérben fürödne, majd ismét halvány, zöld légkörben rezegne, amelyből a kimondhatatlan szépségű hatalmas bibor és sárga szivárványok emelkedtek ki. De még ez sem volt minden. Mikor odameredt tekintettel ennek a tarka fényű fenséges mennyezetnek ide-tova hullámzását figyeltük, hirtelen megnyílt ennek a fenséges jelenésnek utolsó pecsétje és mindkét szivárvány egyidejűleg sok ezer párhuzamos vonallá huzódott össze, melyek mindenike szabályos sorrendben a színek hét eredeti színét mutatta. A láthatár egyik végétől a másik végéig két tarka vonalból álló széles hid volt, amelyeken mintha egy más világ fényalakjait láttuk volna ide-oda mozogni. A benntűltek ámulatukban így kiáltottak fel: „Isten irtalmazzon nekünk!“ Most ez a sok vonal (pálcika), gyors táncoló mozgásba kezdett és oly össze-vissza gyorsasággal rohantak el egymás mellett, hogy a szem nem bírta őket tovább követni. Az egész égboltozat egy nagy, egyre növekedő szeszuzott szivárványból kaleidoszkópnak látszott. Sohasesem gondoltam volna, hogy az északi fény oly gyönyörű látványosság lehet és nem szégyellem bevallani, hogy fenségessége egy pillanatra tiszteletet parancsoló félelemmel töltött el. Az egész ég a zenittől a láthatárig szín- és tüztenger volt, bibor és rózsá, skarlát-vörös és zöld, olyan színek, melyekre a nyelvnek már nincsenek is szavai. A jelek az égen elég nagyszerűek voltak ahhoz is, hogy egy világpusztulásnak legyenek a hírnökei. Pompás, rezgő színezésű villámok borították be egy pillanatra a fél eget és eltűntek, miként a vihar villámlásai. Zölden ragyogó fénysugarak röptek gyorsan és zajtalanul a zenit felé, ezer meg ezer tarka pálcika két pompás szivárványban vonult el egymás mellett és nagy fénylő hullámok törtek elő a világürből, áttörve hosszu vonalú fényükkel a sötét föld légkörét.

A két szivárványnak egyforma pálcikákká való feloszlásával a jelenség elérte a tetőpontját és ezen időponttól kezdve e tulvilági szépség egyre jobban halványodni kezdett. Eltűnt az első szivárvány, majd utána mindjárt a második, a színes sugarak, ritkábbak és halványabbak lettek, a fényhullámok nem emelkedtek többé a zenitig és egy óra múlva már csak néhány gyenge világosságú fényfelhő a sötét égen emlékeztetett az északi fényre.

Semmiféle más természeti jelenség nem oly nagyserű, nem oly titokzatos és tulvilági fényében nem oly félelmetes, mint az északi fény. Mintha a halandó szem előtt a legmagasabb trónust eltakaró fátyol lebene fel és a tisztelettel vegyes félelemmel eltöltött szemlélő úgy érzi, mintha kizökkenne a mindennapi életből és Isten előtt állana. — (Sátorélet Szibériában).

„Vajjon szándékában van-e Istennek a mi még mindig fiatal földünkön egykor a még mindig rejtve maradt csudákat feltárni, még nagyon sokáig titok marad, minden esetre azonban sem több, sem kevesebb nem szükséges hozzá, mint **ÖRÖK ÉLET!**“ — fejezi be a tanár.

„Jóhoz intézte Isten a kérdést,“ — mondja Henrich tanár: „Melyik ut vizs oda, hol a világosság lakik? — Jóh 38:19, 24.

Jób nem felelt és a tudomány csak feltevésekkel dolgozik. Mire Xyland tanár megjegyzi: „Az első kérdésre ezt feleljük: „Hozzád óh Isten, mert Te magad vagy a világosság!“

„De őt“ — mondja böles Salamon „sem az egek, sem az egek egei be nem fogadják.“ E titok kifürkészéséhez az isteni nap nyomait kell követnünk, épp úgy, mint ennél a kérdésnél: „Mi az élet?“

Milyen emberi ésszel el nem képzelhető fénylény lehet a Teremtő, akinek még be nem fejezett művei, mint a számtalan álló csillagok, oly gazdag izzó szimpompában ragyognak!“ — mondja gondolataiba elmerülő a fiatal fizikus.

„Már maga a mi napunk“ — folytatja Xyland tanár — valami hallatlan lenyűgöző színjátékot nyújtana, hogyha lángoló rózsavörös vizoszlopait, aranyos színű nátrium lángjait, smaragdzöld rézgázait stb. közelből csodálhatnók meg. A fénynek mily erejét és fényét tartalmazza ez a királynő! Pompás ragyogása arany sugarakkal köszönti a reggelt és estefelé aranyhímzésű bíbor pompát varázsol bele a nyugati ég kékjébe. És micsoda mérhetetlen gazdagságát nyújtja nekünk, embereknek, noha erejének csak egy töredékét juttatja el hozzánk. De már ennek is sikerül az életet elővarázsolni, amely oly gazdag és sokoldalú, hogy sok évszázad után ennek alig egy ezredrészét tudták kikutatni.

Ha azonban a napsugarak játékát a földön a holdról nézhetnők, úgy tüneményesen szép fényjátéknak a tanui lennének. Ragyogó szimpompában látjuk őket felettünk átlebegni, amint élesen a sötét fekete ég felé tűnnek el. Ezek fénye világítja meg a mi holdunkat annyira, hogy a holdon az éjszakát alig vennők észre. Onnan a kedves földet 13 $\frac{1}{2}$ -szer nagyobbak látnók, mint a földről a holdat. Pompás csillogásban látnók az Atlanti Óceán smaragdzöld hullámain, a hatalmas vízi mezőkben pedig ott látnók a mi szikrázó nappali királynénknak a tükörképét. És a tovasiető órákkal a kép folyton változna. Egy adott percben ki tudjuk venni az amerikai kontinenseket. Az egyenlítő körül mintha egy fehér övként feszülne a szélből az Óceán felett kergetett felhőtömegek. Fenn északon csillognak a sarki öv jégmezői és most egy pom-

pás kép tárul elénk, a hatalmas Csendes Óceán nyörű tengerzöldben fénylik; még sok szigetet is ismerünk benne. És még egyszer látjuk — egy gyémánthoz hasonlóan — a mi napunknak a képe. A nyugati szélén már látjuk felbukkanni Ausztráliát. Ausztriat sok színben ragyogva. Kína és Japán zöld színű, a sivatagok pedig sárgák. Rövid idő múlva felismerjük Európát, a legfeltűnőbbben Olaszországot, amely a szép Földközi Tenger fénylő kék hullámaiban fürdik. És így megy ez tovább, mialatt a föld felhatatlanul a tengelye körül forog, melyen a nap mindig újabb, meg újabb szépségeket világít meg és meglepő színjátékokat varázsol bele a világ életébe.“

„Mi volna akkor“ — veti közbe dr. Minatti, „hogy a Kapella, a felségs napkirálynő, amely egy év alatt akkora fényáradatot bocsát ki, mint a mi napunk csillagunk egy év alatt. Leirhatatlan szimpompás fénytengerrel öntené el földünket! Vagy milyen nagyvilágosságon legeltethetik szemüket azoknak a bűnösöknek a lakói — már amennyiben egyáltalán rajtuk élet — akiknek több, különféle színű napfény! Mily elképzelhetetlen csudámú is ez a világ! „Csillag csillagtól különbözik“, sehol sem egyhangúság, annál nagyobb sokféleség és minden összhangban van és az egész teremtés csudálatos strófiából összetett pompás költeményből, színből, alakból, hangból, erőkből, tükörképből, melyek szerzője csak egy Isten lehet!“

„Tanár Úr“ — kérdeztem — „vajjon a teremtés ezen pompájában a mi kicsi földünk nem tetszik olyannak, mintha egy fekete, nem kellemes pont volna, hogyha arra a nyomorra, arra a háborús és veszedelmesre, az emberiségre már 6000 év óta boruló bűn és halál sötét éjszakájára gondolunk?“

Villogó szemekkel felel a tanár: „A mi földünk tét pontocská volna?! Isten trónusa mellett nekünk egész világegyetem legfényesebb pontja! Mert élt-e vajjon a hatalmas Logos, a világepítő Mestermunkás aki a Legmagaságosabbnak a megbízásából ezeket a remekműveket, ezeket a fényfejedelmeket, tűzfenségeket teremtette meg“ — kezével és szájával tekintetével az égboltozatra mutatott — „itt ez az általa megnevesített földön? Mi célból, azt a földet mindnyájan nagyon jól tudják. Aminthogy kétszáz évvel ezelőtt az évről-évre elhaladó Isten azt a megbízást kapta, hogy ezeket a pompás seregeket létre hozza és mindezeknek — mindenek között — a megfelelő törvényeket meghatározza, az éppen 1900 évvel ezelőtt egy egészen más felhárult rá, amelyet a mi földünkön kellett teljesíteni. Elhagyta a maga fenségét és lejött, hogy megfessék a váltságdíjat a halálra ítélt Ádám atyánknak, nekik és vele összes utódjainak, az emberiség bűn által eljátszott életét visszaszerezze. Amint látjuk még oly sötét árnyékok a földre, már végre látom a jövőbeli korok fényében, leírhatatlan szimpompában és szépségében, amely egykor méltó volt a Logos-hoz, most pedig az Élet Fejedelméhez. A testének napjaiban benne lakozzék, de méltó és keletese emberiséghez, mivel mindenki, mint az Isten szeretet csudája, a Teremtő képmását tükrözi és az akik a világmindenség Uralkodójának és Királyának örömöt és gyönyörűséget okoznak. Ugyan látom ez a megengedett 6000 éves éjszakája a földnek az eljövendő korszakokban, mikor minden a fénybe és pompába fogja szorítani. Ezt a bűn árnyéka által okozott napfogyatkozás isteni szeretet, a bölcsesség, a mindenhatóság és

ságosság napfénye annál ragyogóbban fogja megcsillogtatni!

Hogy fognak azután az emberben még szunnyadó erők és tulajdonságok pompásan kifejlődni, kivirulni és értékes gyümölcsöket hozni! És maga a föld eddig nem ismert pompában zöldelni és virulni! Vajjon ne gyulladjanak-e a szívek boldogító lángra a gyönyörnek e teljessége miatt és minden lény ne lehelje-e a szeretetet a jóságos Teremtő és a társteremtények iránt?! És valamiképpen egy szépséges virág sem hasonlít a sokféleségének teljében a másikkhoz, azonképpen minden teremtmény a saját maga szépségével és fajtájával örvendeztetni meg a Teremtőt és dicsőíti és könyörgés szállanak az éther szárnyain az Örök-
kévaló trónjához, a szeretet Istenéhez. És ő megnyitja

az ég zsilipjeit és esőáradatot és szeretethullámokat bocsát le mindenkire. Erre felharsan és felzug egy hatalmas

Te Deum laudamus

— Nagy Isten téged dicsőítünk — az egész földkerekségen, mely minden szferán áthatol, amelybe ujjongva szólnak bele az ég seregei, mint egykoron a föld alapításakor!“

Ezek a szavak komoly és mégis ünnepélyes hangulatot keltettek sziveinkben. Megindulva és meghatottan bucsuztunk el egymástól és eltávoztunk. Az ünnepély, amely reggel négy óráig tartott, még sokáig emlékezetében marad minden résztvevőnek.

Sch. E.

A JELKÉPES BESZÉD VAGY A GONDOLAT SZÉP KIFEJEZÉSE Irtta: R. H. BARBER

A NYELV csak eszköze a gondolat kifejezésének és azt a nyelvet, amely legjobban bővelkedik alkalmas „jelképekben“ és „szóképekben“, a legszebb nyelvnek tartják azon egyszerű okból, mivel bizonyos foku szellemi fűrgeségre van szükség a gondolat felfogására és a szellemi képesség cselekvő működése kellemes és jóleső.

Viszont a világos, egyszerű, nem jelképes nyelvezet sokkal könnyebben érthető, mert kevesebb szellemi működést igényel és szabály az, hogy a könnyen megértett dolgokat könnyen felejtik el, míg a sok gondolkodás és szellemi képesség gyors működése azt a kettős célt szolgálják, hogy „megrögzítik“ ezeket a dolgokat az elmében és kifejlesztik és fogékonyabbá és fűrgébbé teszik ezeket a képességeket.

A jelképes és képletes nyelvezetről ezért el lehet mondani, hogy fokozza szellemiétvágyunkat. Ez az oka annak, hogy miért élvezzi sok ember az élcet, a szójátékot, vagy a rejtvényt és magyarázza meg a világi és vallási sajtóban oly szabadon használt rajzokat. Kétségtelen, hogy ezek célja az elme élesztése és a szellemi fűrgesség fokozása a mostani nemzedéknél, bizonyos dolgok tekintetében.

A SZAKEMBER NYELVEZETE

Jelképes és képletes a szakember, a (tanult ember) és a tudományos ember nyelve, de nem az a kezdő, a tanuló. Ennek szeretetét és értékelését tanulással kell elsajátítani. A tanító feladata levezetni a jelképes, a képletes nyelvet, világos, gyakorlatias és könnyen érthető mondatokra. Nincs mindenki megáldva ezzel a tanítói képességgel. Ez különös adomány. Nem mindenki tudja a gondolatait jól „kifejezni.“ A másokkal való „megértetés“ szempontjából a „tanítói“ hivatás nagyon vonzó. Egy könyvet, amely összefüggő, ésszerű gondolatokat fejez ki, költői, jelképes vagy képletes mondatokban a tanulók jó könyvnek tartanak azon egyszerű okból, mert oktat és amellet szórakoztat is, míg egy másik könyv, mely ugyanezt a gondolatot műnyelven fejezi ki, „száraz“ könyv. Az előbbit élvezettel olvassák, míg az utóbbit az olvasók nagy része hamar félreteszi.

Általánosan elismerik, hogy a Biblia több okból a „legjobb könyv“, amit valaha írtak. Isten akaratának, Isten törvényének és Isten tervének a kinyilatkoztatását tartalmazza. A legnagyobb és a legsodálatosabb igazságokkal van tele, mint egyetlen más könyv sem. Sokan írták, akiket évszázadok választottak el egymástól és mégis harmonikus, teljes egész.

A legmagasabb példát állítja a történetíró elé, feltárja a való tényeket akár jók, akár rosszak, anélkül, hogy elferdítené, kiszínezné vagy mentegetné őket. Uttörője minden tudománynak és semmi sem nevezhető igazán „tudománynak“, ami tagadja vagy ellentmond a tanításainak. A történelem lapjai tele vannak emberi elméletek feljegyzésével, amelyeknek célja volt a Biblia tanítására rácafolni. Ezer meg ezer ilyen elmélet a feledésbe sülyedt és szerzőiket is régen elfeledték; míg a Biblia fenségesen folytonosan tanuszkodik a Mindenható tervének és munkájának nagyszerűségéről és igazságáról és egyetlen bizonyítékát szolgáltatja „a legalkalmasabb fennmaradása“ törvényének a fennállására az örök igazság kitartó hirdetésével. Azonban ellenségei még sem ismerik ezt a bizonyítékot.

A Biblia minden más könyven tultesz a költői kifejezés szépsége, képzelő ereje, jelképsége és képletes nyelve tekintetében és gyönyörködtet minden korabeli olvasót és tágabb teret nyújt az összes szellemi képességek gyakorlására, mint az összes többi könyv együttvéve.

A BÖLCSESSÉG KINCSEI

Embernek azzal töltötték el egész életüket, hogy kuttatták annak tanításait és az adatok rendkívüli gazdagságát találták, melyet örökül hagytak a világnak és életük estéjén észrevették, hogy képletesen szólva a „felszínen mozogtak“ és hogy a leghosszabb emberi élet is tulságosan rövid ahhoz, hogy feltárja a „bölcseesség és tudás kincseit“, amelyek a Biblia szép jelképeiben, képeiben és példázataiban vannak elrejtve. Az örökkévalóságra volna szükség, hogyha „Isten bölcseességének és tudásának“ gazdagságait akarnok feltárni, amelyek benne vannak. A költő így fejezte ki ezt a gondolatot:

„Mélyen rejlő drága ér,
Meddig a vágy el nem ér,
Évekig kell tán kutatni,
De sose fog elapadni.“

A Bibliát sokkal szélesebb körben olvasnák, szépségeit és összhangját buzgóbban fejtegetnék és nagyobb mértékben élveznék, hogyha ellenségei ennek utját nem állnák. És különös dolog, hogy ellenségei éppen azok, akik azt állítják magukról, hogy a legjobb barátai és ez a tény teszi lehetségessé, hogy megakadályozzák tanításainak a kutatását. Ezek az ellen-

ségek, akik a Biblia barátainak adják ki magukat, de akik semmit sem tudnak igazi tanításaiból, hogy elleplezzék és elrejtsek tudatlanságukat, szörszálhasogató dolgokkal állanak elő, melyeknek célja a Biblia tanulót elkedvetleníteni.

A mai hitoktatók néhány közszájon forgó megjegyzését idézzük, mikor arra kérték őket, hogy magyarázzanak meg egyes bibliai helyeket: „A titokzatosság könyve az, nem lehet megérteni és nem is szándékolttatott annak a megértése.“ „Isten nem akarja, hogy az ember behatoljon az ő titkaiba.“ „Semmit sem lehet a Bibliával bebizonyítani.“ „Régi hangszer ez, amelyen minden hangon lehet játszani.“ „Beleőrül az ember, ha sokat tanulmányozza.“ Ezek a kijelentések, kivétel nélkül hamisak, azonban elérik a célt, hogy elaltatják az érdeklődőt és hogy elleplezik „a vakok vak vezetőinek“ a tudatlanságát. De amint valaki a bibliai tanítások szépségének és összhangjának a tudatára ébred, mindjárt felismeri a fenti kijelentések döreségét és a vak vezetők megszűnnek vezetők lenni és minden egyéb könyvek összehasonlítás folytán a jelentéktelenségbe süllyednek.

AZ IGAZI BIBLIATANITÓK

A fenti okok miatt a világon nagyon kevesen vannak a Bibliatanulók és az *igazi Bibliatanitók* száma még kisebb.

Pál apostol mondja, hogy a tanítókra szükség van és hogy Isten előtte az ő népét tanítókkal, mondván: „És ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétácul, némelyeket evangélistácul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítóku [mind] a *szentek tökéletesbítése céljából* szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére.“ — Efézus 1:11, 12.

Erre való tekintettel mennyire fontos mindazokra nézve, akik Isten igéje tanulóivá akarnak lenni, hogy megtalálják azokat a tanítókat, akiket Isten „adott“ és nem olyanokat, akik önmagukat nevezték ki azokká. Valaki kérdezné: Hogyan különböztessük meg az *igazit* a *hamistól*? A felelet könnyű. Az igazi tanító megfelel a kérdésekre, helyeket fog idézni nézete bebizonyítására és arra fog törekedni, hogy összhangba hozza a Szentírás minden helyét és hogy dicsőítse Isten nevét, jellemét és szavát. A hamis pedig azt fogja mondani, hogy a Biblia „a titokzatosság könyve“, melyet „nem lehet megérteni“, „régi hangszer, melyen minden hangon lehet játszani“ és hogy „az ember megőrül, hogyha nagyon bele akar mélyedni.“ Ha kenyeret (táplálékot) kérsz, az egyik adja a tápláló ételmezt, a másik pedig „követ“ ad.

Mindenki, aki le akar a Biblia tanulmányozásáról beszélni és aki kicsinylően beszél Isten igéjéről, az „vak vezető“, „hamispásztor“, aki alkalmatlan a vezetésre vagy a tanításra. Istennek mindig megvoltak a maga hűséges pásztorai, vezetői és tanítói.

A VASÁRNAPI ISKOLÁK VAK TANITÓI

Néhány évvel ezelőtt e sorok írója tanító volt a metodista egyház egy vasárnapi iskolájában — egyike volt a vak vezetőknek — és „vak volt bizony“, de nem volt nagyobb vak, mint azok a sok ezrek, akik olyasmire tanítják a vasárnapi iskolákat látogató gyermekeket, amit maguk sem értenek. Isten gondviselése folytán e cikk írója érintkezésbe jutott azon „tanítókkal“ egyikkével, akit Isten adott az ő népének — Russell lelkéssel — egy igazi pásztorral.

Megszerezvén és olvasván Russell lelkész „Bibliai Tanulmányait“, a Biblia egyszerre új könyvvé lett,

még pedig a legérdekesebb. Gyönyörűség volt ezt olvasni és tanulmányozni és e sorok írója nem sokáig mondotta: „Eddig vak voltam, de most már látok.“ Kérdezné valaki: mért lett a Biblia egyszerre érdekes? Ime a felelet:

„Russell lelkész olyan ember volt, akit Isten „adott“, akinek megvolt a tanítás különös és ritka „jelkészsége“ — az a képessége, hogy világossá és értetővé tegye azokat a dolgokat, amelyek a Bibliában jelképes nyelven vannak megírva és amelyekről eddig azt mondták, hogy csak maga az Isten érti meg. Mi öröm volt megtudni első ízben, hogy a Biblia a céllal iratott meg, hogy Isten népe azt megértse, hogy ez nem titokzatosság, kivéve azoknak, akik elmulasztották annak a tanulmányozását, vagy akik nem akartak hinni benne; hogy nem volt régi hegedű, amely minden hangon lehet játszani és hogy azok, akik tanulmányozták, nem bolondulnak bele. A szép harmonikus „Isteni terv“ (a kulcs Isten igéje megértéséhez) világosan volt látható.

Mily öröm járt át, mikor a típusok és árnyékokok pusztai sátorral (tabernakulum) kapcsolatban megértettem. Mily élvezet volt, mikor Jézus parabolái egy másik után világossákká lettek! És mennyi örömben volt részem, mikor a Biblia számtalan szép képei feltárták a bölcsességbeli és tudásbéli kincsüket! A félelem elűzetett, a babona eltűnt, a tudatlanság és hitelenség bizalomteljes bizonyosságnak adta az helyeiket. Nagy világosság derült Isten igéjére és a világosság egyre fényesebben ragyog.

NEHÁNY FONTOS JELKÉP

Célunk, hogy felhívjuk a figyelmet néhány a Bibliában előforduló legfontosabb jelképre, abban a reményben, hogy egy némely olvasónak áldásává váljon a könyv jövőbeli tanulmányozásánál. De ne essünk abba a hibába, hogy azt higgyük, hogy a Biblia szavai mindig jelképes értelemben használhatók, sem az, hogy minden szó jelképesen használható. Ez a tévedés éppen az ellenkező szélsőségbe vezetne minket, sok dolog döreségnek látszana.

Egy kis gondolkodás mindenkinek lehetővé teszi az eldöntését, hogy vajjon egy szó, betűszerű vagy jelképes értelemben veendő-e. Sok szent emlegette a fejét Jézus e szavain: „Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.“ (Máté 24:35) Ilyen Pálnak ez a kijelentése: „Uram kezdetben alapítottad a földet és a te kezdek művei az egék. Azok elvesznek, de te megmaradsz és mindazok, mint a ruha, megavulnak.“ (1 Pétér 1:10, 11) És Péternek ezen szavai: „Az egék pogva elmúlnak... és a föld és a rajta levő dolgok megégnek.“ (2 Pétér 3:10) Mit kell ezen szavak megérteni? Vajjon azt jelezték, hogy Istennek számban van az ég és föld elpusztítása? Ha igen, akkor miért tenné ezt? Mit nyerne vele? A vallási vezetők felkérték ennek a megmagyarázására és az egyetlen válasz volt a közmondásos „kő“, melynek súlyosító jelképe a kérdező szívén maradt rajta.

Azt hitték, hogy a betűszerinti föld értendő az egész világra, de senki sem merete feltenni a betűszerinti egék elpusztítását. Milyen megkönnyebbülés következett, mikor Russell lelkész felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy az „egék“ és a föld szó jelképes értelemben használhatók sok helyen a Bibliában — „egék“ jelképezvén az egyes egyházi szervezeteket (azoknak széthuzó pártjaival és szektáival) és a föld pedig a társadalmi rendet jelképezi (a maga igazi

talán osztálykülönbségeivel). Egyidejűleg pedig ki lett fejtve, hogy mindkét szó sok helyen betűszerinti értelemben veendő.

Ah! Megvolt a válasz a gyötrő kérdésre, amely összhangba hozta a Biblia látszólag ellentétes állításait, amely rendet hozott ki a zürzavarból és az elmét és szívet kielégítette egyaránt. De vajjon ez a magyarázat megáll-e minden egyes esetben? Elképzelhető a mi gyönyörűségünk, mikor az elv alkalmazásakor csalhatatlanul pontosnak bizonyult.

A Biblia világosan kijelenti, hogy a föld sohasem fog elpusztulni. „A föld megmarad mindörökké“ (Prédikátor 1:4) és hogy örökké emberek fognak rajta élni. (Zsoltár 37:11, 29; Ésaías 60:21) Hogy a föld szó mikor jelképes értelemben fordul elő, valóban a szervezett társadalmat jelenti, világosan látható több szöveghely egybevetéséből. „A föld pedig romlott vala“ és megtelék a föld erőszakossággal.“ (1 Mózes 6:11) „Mert teljes lesz a föld az Úr ismeretével, mint a vizek a tengert beborítják.“ — Ésaías 11:9.

Péter apostol azokra az egekre és arra a földre utal, amely a vizözön előtt volt és azt mondja, hogy ezek az özönvíz alatt elvesztek. Azután pedig említi „az egeket és a földet“, amelyek most vannak és megmondja nekünk, hogy ezeknek vége lesz a zavar tüzes idejében, amellyel ez az evangéliumi korszak végződni fog. Azután felhívja a figyelmünket, hogy az igaz keresztyén „új eget és új földet vár, amelyekben igazság lakozik.“ (2 Péter 3:5, 7, 13) A vallási és társadalmi rend ért véget az özönvízzel és minden gondolkodó ember előtt világos, hogy a mostani vallási és társadalmi rend most ér véget a zavar tüzeiben, amely 1914 óta árasztotta el a földet.

A „TÜZ“, A „ZAVAR“ JELKÉPE

Most pedig vedd elő a Bibliát és olvasd és gondoldj arra, hogy a tűz jelképezi a zavart és a pusztulást, amelyek szükségesek a mostani vallási és társadalmi (egek és föld) rend lerombolásához és bámulni fogsz azon a világosságon, amely az eddig homályosnak látszó szövegre fog derülni.

Egy másik igen sokszor jelkép gyanánt használt szó a „hegy“, amelynek megértése bámulatos világot vetett száz meg száz idézetre, széppé és összhangzattá téve azokat. A hegyek kormányokat, országot, különösen pedig *autokratikus* uralmakat jelképeznek. A hegyek néha földi uralmakat jelképeznek, néha pedig a Sátán birodalmát és néha Krisztus 1000 éves országát, amelyért imádkozni tanított minket Jézus. Egy kis gondolkodás lehetővé teszi az olvasónak, hogy vajjon a jelkép emberi uralomra, vagy pedig a Sátán vagy a Krisztus uralmára vonatkozik. Nézzünk mindenikre egy pár példát: „És meg fog történni az utolsó napokban, [a mi napjainkban] hogy Isten házában a hegye [Krisztus 1000 éves országa, amelyért imádkozni tanított minket Jézus] a hegyek csucsán [a földi országok felett] lesz felállítva és fel lesz emelve a halmok [az autokratikus uralkodók, köztársaságok] felett. Ez megadja az értelmet és nagy és értékes igazságot fejez ki jelképes és mégis nagyon szép nyelven.

Már most azt, amit megtanultunk, alkalmazzuk egy másik szövegre és figyeljük meg hogyan tárja elénk kincsait a bölcsességnek és a tudásnak, „Mint ahogy láttad, hogy a hegyről [a Sátán országa a mostani rossz világ] [jelképezvén Krisztus országát — Dániel 2:44] szakad vala le a kéz érintése nélkül [az Úr szelme által]. (Dániel 2:45). „A kő pedig nagy hegygyé

lőn [Krisztus világuralma a vasvesszővel] és betöltte az egész földet.“ — Dániel 2:35.

Ismét egy másik idézet: „Ki vagy te óh nagy hegy [a Sátán birodalma — a mostani polgári, vallási, pénzügyi, politikai, társadalmi és ipari rend, a maga egyenlőtlenségével és igaztalanságával]? Zerubabel [az Úr] előtt *sikssággá* [világdemokrácia] leszesz“; az Úr éppen most egyenlíti ki a Sátán birodalmát — mindent egy síkba hozva.

„NEM LESZ TÖBBÉ TENGER“

Hány komoly keresztyén tépelődött ezen a kifejezésen — „És nem lesz többé tenger.“ (Jelenések 21:1) Majd pedig, hogyan ragyogott ismét a világosság, amikor láttuk, hogy a „tenger jelképezi az emberiség nyugtalan, háborgó állapotát ezekben az utolsó napokban. És mily találóan írja le a jelkép a mostani állapotokat és mily értékes a gondolat, hogy a mostani anarkisztikus, nyugtalan állapotok meg fognak szűnni, amint a szöveg mondja — és ez a szerencsés esemény úgy hisszük, nemsokára be fog következni. „És a hitelenek olyanok, mint egy háborgó tenger, amely nem nyughatik és amelynek vize kiszárad, zavaros állapotnak a végét ugyanez a próféta festi le: „A tenger kincsözöne [a nyugtalan tömegek] hozzád fordul [az Úrhoz].“ — Ésaías 60:5.

Helyszüke miatt csak még néhány jelképre utalunk a sok közül, amely a Bibliában található, azután pedig kérni fogjuk az olvasót, hogy győződjön meg ezen állításaink helyességéről a megjelölt szöveg elolvasása által az igazi értelem szemelőtt tartásával.

A „viz“ gyakran jelképezi az igazságot (János 4:14; Jelenések 22:1): „Jégeső“ kemény tények, bántó igazságok jelképe. (Ésaías 28:17; Jelenések 16:21) „Kovács“ jelképezi a bűnt, az álszenteskedést és a hamis tanítást. (Máté 13:33; Lukács 12:1) „Ló“ hamis tanok gebéje. (Ésaías 31:3; Jelenések 6:28) „Tüzes, kénestó“ egyszerű nyelvben kifejezett jelképes kifejezés, amely teljes elpusztulást jelent. A tűz elpusztít és a kén szó csak megerősíti a pusztulás gondolatát.

ÉRDEKESÉ TESZI A BIBLIÁT

E jelképek megértése a Bibliát a legérdekesebb és legelvezetesebb könyvvé teszi, amelyet valaha irtak, amely zavarba hozza a világiasan bölcslet és semmivé teszi az ő tudásukat. El kell ismerni, hogy ez a könyv nyitva áll a kritikának, hogyha minden állítását betűszerint akarjuk értelmezni. Azt is megengedjük, hogy híjjával volna az ésszerűségnek és az összhangnak, hogyha jelképes nyelvet helytelenül magyaráznák. E tényekre való tekintettel kötelessége a bírálóinak, hogy határozottan tudják, hogy vagy érteniök kell a jelképeket, vagy pedig hogy saját magyarázatuk helyes. Különböző tartózkodniok kellene a kritikától.

Hogyha a Biblia jelképes nyelvet egyszer megértjük, szépsége és összhangja annyira megkapóak, hogy a bírálóra, aki elítéli, méltán talál az, aminek a Biblia nevezi, tudniillik, hogy — bolond. — Példabeszédek 1:7; 29:11.

A jelképek megértése segítségünkre van az apostol e szavainak az értékelésénél: „A teljes írás Istentől íbletet és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre.“ (2 Tim. 3:16) Mivel volnának méltóbban befejezhetőek e gondolatok, mint a zsoltárköltő szép, jelképes mondataival, amelyek nagyon rátalálnak a mi napjainkra?

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk! Igen bizonyos

a segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha elváltoznak is a föld [a mostani társadalmi rend], ha a hegyek [országok] omlának is a tenger közepébe elnyelve [a radikálizmus által] zughatnak, tajtékozhatnak a hullámai [a hullámok itten a nyugtalan népet jelképezik] (Jelenések 17:15) hegyek [országok] rendülhetnek meg a háborgásától [az egyre fokozódó törvénytelenység] Szela. Forrásainak árja [az igazság, amely nemsokára folyni fog] megörvendeztetni Isten városát [az igaz egyházat]... Nemzetek zajognak, országok [kormányok] mozognak, kiterjeszti hangját, megretten a föld [a szervezett társadalom felbomlik].“ Hadakat némit el a föld széléig, ivet tör, kapját ront,

hadiszekereket éget el a tűzben.“ — Zsoltár 46.

Ezt a Zsoltárt valaha félelemmel és rettegéssel olvasták. Mily megkönnyebülést, megváltást nyújt, hogy ez a jelképes nyelv áldásokat és nem átkokat ír magában!

Nagy kiváltság élni az aranykorszak hajnalán — abban az időben, amelyre Dániel céloz, amelyben „M. hály [Krisztus az ő második eljövetelekor] felkél [k. zébe veszi] a hatalmat]... mert nyomorúságos lesz, amilyen nem volt attól fogva... és nagyobb lesz a tudás“ (Dániel 12:1-4), mindez pedig előkészítet az új rend — az aranykorszak, az új égek és új föld bevezetésére.

BESZÉLGETÉSEK A HALOTTAKKAL(?) Írta: I. RUTHERFORD

Az ember legnagyobb kívánsága örökké élni a boldogság állapotában. Semmi sem olyan bizonyos, mint a halál. Jól mondja a közmondás: „Az élők tudják hogy meg fognak halni“. Majdnem minden élő ember elveszített egy barátot, rokont vagy szeretettet a halálban. A halottak jelenlegi állapota nagyon érdekli az élőket két okból: (1) mert az élőket nagyon is érdeklik barátaik és szeretteik; és (2) mert az élők előre látják, hogy nemsokára ugyanoda kerülnek. Természetes tehát, hogy az élők mindent megvizsgálják, ami arra akar megtanítani, hogy ők beszélhessenek elköltözött barátjaikkal. A kívánság az elköltözöttekkel való érintkezésre nagyon fokozódott a háboru által előidézett körülmények miatt, mert oly sokan meghaltak a háboru eredményeképpen és még többen haltak meg a háboru idejében fellépett járványokban.

Az utóbbi időkben a sajtó sokat írt a halottakról és bizonyos élők azon képességéről, hogy érintkezni tudnak a halottakkal. A közölt dolgok nagy érdeklődést váltottak ki az egész világon és azért nem kell mellettük átsiklani. Hogyha az élő tud beszélni a halottal, ugy azt mindenkinek kell tudni. Viszont: hogyha az összes tények elfogulatlan megvizsgálásából azt találjuk, hogy az élő nem tud beszélni a halottal, és hogy az állítás támogatására felhozott bizonyítékok félrevezetők és megtévesztők, akkor természetesen az embereknek ezekről a tényekről is tudomást kell szerezniök.

Érdekes szemügyre venni az embereknek azt az osztályát, akik ezeket a bizonyítékokat szolgáltatják és közzéteszik. Nem a babonások, tudatlanok vagy a tanulatlanok közül valók. Ellenkezőleg világi szempontból nagytanultságú, magas erkölcsi és társadalmi állású és szigorúan tisztességes emberek. Mivel ilyen dolgok rendszerint latba esnek, azért ezek nagyon is illetékes tanúk, akiknek a bizonyítékaikat lelkiismeretesen kell mérlegelni és megvizsgálni. Bemutatunk egynehányat ezen tanúk közül és kivonatban adjuk a vallomásaikat, amint azt a napilapokban olvastuk.

James H. Hyslop, Ph. D., LL. D. az amerikai pszichikai társaság titkára azt mondja, hogy

a pszichikai (lélektani) jelenségek iránti érdeklődés a háboru óta erősen megnövekedett, hogy ezt megjósolta a háboru előtt Urs Piper, Sir Arthur Conan Doyle által idézett üzenetében. Hyslop tanár továbbá azt is mondja, hogy a mostani nagy érdeklődés több körülményösszetalálkozására vezethető vissza, első a élet nagyban pusztulása; második a kor anyagi gondolkozása, hogy a pszichikai kutatás iránt érdeklődők legnagyobb száma azokból került ki, akik rokonukat vagy barátjukat vesztették el, és mivel látták, hogy a papok nem tudnak erről a kérdéstről többet, mint ők maguk, vagy pedig csak a hitet nyújthatták kétkedésről való menekülésre, a lelki kutatáshoz folyamodtak segítségért és nagyon kétségbe esettek, hogy ugyanaz a háboru a középkorban idézte volna-e fel ugyanilyen érdeklődést.

Sokan kérdik: miért idézett fel a legutóbbi háboru ekkora érdeklődést a pszichikai jelenségek iránt? Itt ki fogjuk mutatni, hogy itt *kellő ideje* ennek a fokozott érdeklődésnek, hogy a háboru ennél merőben mellékes szerepet játszik.

Sir Arthur Conan Doyle, aki határozottan állítja, hogy az élő érintkezik a halottal, sokat írt erről a kérdéstről. Megjegyzendő, hogy az állítólag a halottaktól jött üzenetek egy médium (közvetítő személy) útján jönnek. Conan Doyle állításaiból közlünk itt néhányat.

„Én azt hiszem, hogy a dolog nagyon világos, hogy egyes médiumok, mint Eusapia Palladino csálnak, hogyha képességük felmondná néha a szolgálatot, néha mégis hamisított képességeik vannak.“

„Mikor jött a háboru, komolyságot hozott lelkünkbe, úgy hogy sokkal közelebből kezdtem nézni saját hitünket és kellően értékelni azt.“

„Ugy látom, hogy ennek vallási oldala valószínűleg nagyobb fontossága, és erről akarok most szólni. Nekem ugylátszik, hogy mind a kisebb és nagyobb jelenségek olyan telefontesegők voltak, melyek ezt mondták az embereknek: „Ébredjétek, legyetek résen, figyeljétek! Itt a jelek, amelyek elvezetnek benneteket ahhoz az üzenethez, melyet Isten“

nektek küldeni". A pszichikai jelenségek nagyon is kézzelfogható dologgá teszik a vallást, amely többé nem hit, hanem valóságos tapasztalat és tény".

"Ennek az új tannak egy halottjával beszélem (?) Honnan jön ez? Nagyobbára automatikus írás által jön, amikor az emberi médium kezét valamely felhívott halott vagy angyal vezeti. Az írott közléseket kiegészítik, nagyszámu kijelentések és szellemek szóbeli üzenetei, melyek a médiumok ajkai utján hangzanak el. Néha meg közvetlen hangok utján is jöttek ezek. De eljött a családkör és az asztalkopogtatás utján is".

"Ebből, hogy a lélek örökké él, meg kell tanulnunk, hogy milyen természetű ez és hogyan befolyásolja azt a mi viselkedésünk ide át. Hogyha ez különbözik a vallástól, úgy be kell vallanom, hogy nem értem a megkülönböztetést. Nekem ez vallás, még pedig ennek a legfontosabb része".

"Ami pedig a más hiteket illeti, el kell ismerni, hogy az onnan tulról hozzánk jutott tanítások, nagyon módosítanak a konvencionális (szokványos) keresztyénséget".

"Ami legfontosabb: megerősitené és teljesen bizonyossá tenné a halál utáni élet tényét, a vallás alapját. Megerősitené a bűn szerencsétlen következményeit, noha megmutatná, hogy ezek a következmények sohasem állandók. Megerősitené a menny gondolatát és az ideiglenes büntetés próbáratételét, amely inkább a purgatoriumnak felel meg, mint a pokolnak. A keresztyénség oda jutott, hogy templomai félig üresek, hogy legfőbb támaszai a nők, és hogy úgy a tanult emberek osztálya, valamint a legszegényebb osztály teljesen elidegenedett tőle. Az emberek azért idegenedtek el tőle, mert őszintén nem hisznek a nekik feltálat tények igaz voltában. A józan ész és az igazságérzet is meg van sértve. Senki sem láthat igazságot a papi áldozásban, sem abban az Istenben, akit ilyen módon ki lehet engesztelni. Mindezek tejebe pedig sokan meg sem érthetik ezeket a kifejezéseket, mint a büntől való megváltást stb".

"Soha nem volt semmiféle bizonyíték az ember bűnbeesésére nézve; ha pedig nem volt bűnbeesés, akkor mi lesz a kiengeszteléssel, a megváltással, az eredendő bűnnel és a keresztyén misztikus filozofia nagy részével? Mintha igen nagy dolgot csináltak volna Krisztus halálából. Az emberek folytonosan halnak meg meggyőződésükért. Fiaink ezrei haltak meg Franciaországban. Ezért Krisztus halálának, ha még oly szépen is fest az evangélium elbeszélésében, ugylátszik túlzott fontosságot tulajdonítanak. Igen nagy súlyt helyeztek Krisztus halálára és tulkeveset az Ő életére. Ebben van az igazi nagyság és az igazi tanulás. Senkinek sem volt soha ilyen nagy józan esze és oly sok rokonszenve a gyengesség iránt. Ez a legesodálatosabb és nem közönsé-

ges élet volt az, és nem az ő (Krisztus) halála, amely a keresztyén vallás igazi központja".

"Ő (Krisztus) egy nagy földi romlottság idején jött le, olyan időben mikor a világ majdnem olyan romlott volt mint most, hogy példát adjon a népnek s ez eszményi életre tanítsa. Aztán pedig visszatért magas helyére, maga mögött hagyván egy olyan példaképet, melyet alkalmilag még most is követnek".

"Hogyha általánosan fogadják el ezt a keresztyén felfogást, akkor nézetem szerint olyan hitünk volna, amely egyesitené az egyházakat, amely összeegyeztethető volna a tudománnyal, amely kiáll minden támadást, és amely az idők végtelenségébe vinné a keresztyén hitet".

"Halottaktól jövő üzeneteket az emberek sok országban több ízben kaptak, amelyek jórészt ennek a világnak a dolgaival voltak összefüggésben, amelyet mi igazolhatunk. Ezen dolgokra vonatkozó üzeneteket én végtelenül megnyugtatóknak tartom akár a saját, akár a barátaink sorsát tekintjük. Az elköltözötteknek az átmenet rendszerint könnyű és fájdalommentes és a békesség és megkönnyebbülés rendkívüli visszahatása követi".

"Ez a szellem nem dicsőített angyal vagy gobelin (himzett kép) hanem egyszerűen a maga a személy, amely megtartja minden erős és gyenge oldalait, okosságát és butaságát, épügy mint ahogy megtartotta személyes külsejét".

"Közlések rendszerint azektól jönnek, akik nem régen mentek át és halványabbaknak akarnak látszani, mint azt elvárják. Dawson Royer eseteként nagyon jó példa van olyan szellemre, aki Manton-nak nevezte magát és azt mondotta, hogy Lawrence-ben született Lydiardban és Stoke-ban Newingtonban temették el 1677-ben. Azután világosan kimutatták, hogy volt ilyen ember, és hogy Cromwell Oliver káplánja volt. Amennyire az én olvasottságom terjed, ez a legrégebb visszatérő szellem. Valamennyien meggyeztek abban, hogy az élet odaát bizonyos záros időre szól, amely után még más helyekre kerülnek, de úgy látszik, hogy sokkal több az érintkezés azon változatok között, mint közöttünk és a szellem birodalma között".

Mások Sir Conan Doyle-hoz hasonlóan hisznek ebben: Crawford tanár, Lodge tanár, Barrett tanár, Gerald Balfour. Fallows püspök, Fielding Ould tiszteletes, Wilberforbe fődiakonus, és sok más többé-kevésbé kiváló ember.

A fentemlitett kiváló férfiak azt mondják, hisznek Jehova Istenben, mint az első nagyokban, a mindentudó és örökkévaló Egyetlenben. Elfogadják azt, hogy Jézus Krisztus lejött a mennyből, hogy ember volt, hogy a földön élt; hogy meghalt, hogy feltámadt és visszament a mennybe.

Időznek a Bibliából és ezért elfogadják a Biblia hitelességét, hogy a Biblia Isten igéje.

A böles és kiváló férfiak ezen hitéből alapot nyerünk a gondolkodásra és szabályt, mely

szerint az ő vallomások mérlegelhető és vizsgálható. Éppen itt jutnak eszünkbe Esaiás próféta szavai, aki mint Jehova szócsöve beszél, aki nagyon közletről érinti az éppen szóban forgó kérdést: „És ha ezt mondják ti néktek: Tudakozzatok a halottidézektől és jövendőmondóktól [mediumok], akik sipognak és suttognak [mondjátok nekik]: hát nem Istentől tudakozik a nép? az élőknek a holtaktól kell-e tudakozni? A tanításra és annak bizonyágtételére hallgassatok, ha nem akként szólnak azok, akiknek nincs hajnaluk (helyesebben: azért, mert nincsen bennük világosság)“. (Esaiás 8:19, 20) Másszavakkal: az Úr prófétája itt azt mondja, hogy minden a halottakkal való érintkezésre vonatkozó tanubizonyosság, hogyha Isten igéjével nincs összhangban és hogyha ez nem támogatja, végérvényesen nem igaznak bizonyult. Isten önmagának a magyarázója és ő meg fogja magyarázni az Ő igéjét azoknak, akik meg akarják azt érteni. A Biblia az igazság szava. „Mert sohasem ember akaratából származott a prófétai szó, hanem a szent szellemtől indítatva szólottak az Istennek szent emberei“. (2 Péter 1:21) Jézus Krisztus mondotta: „A te igéd igazság“. (János 17:17) „A teljes irás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, fedésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre“. (2Timotheus 3:15, 17) Vizsgáljuk tehát ezt a kérdést a Biblia tanubizonyossága alapján és tisztázzuk ezt ennek megfelelően.

Mindenekelőtt el kell fogadni azt, hogy az esetben, hogyha a halottak érintkezhetnek az élőkkel, akkor a halottak tudatosak a halál után és mindent tudnak, ami itt megtörténik.

Az első fontos kérdés, mely a Szentírással tisztázandó, ez:

VAJJON TUDATOSAK-É A HALOTTAK?

Idézünk néhány idevonatkozó szentirati helyet, amelyek egyenesen a kérdésre tartoznak: „Mert nincs emlékezés rólad a halálban, a seolban kicsoda dicsőít tégedet?“ (Zsoltár 6:6) „Avagy a holtakkal teszel-é csodát? felkelnek-é vajjon az árnyak, hogy dicsérjenek téged? Beszélnek-e a koporsóban a te kegyelmedet, hűségedet a pusztulás helyén?“ (Zsoltár 88:11, 12) „Te visszatéritek a halandót a porba. (90:3) Nem a meghaltak dicsérik az Urat, sem nem azok, akik alászállnak a csendességbe“. — Zsoltár 115:17.

A Szentírás világosan mutatja, hogy aki meghal, annak megszűnik a lélegzete, az nem gondolkodik, annak nincsenek érzései, ezért nem lehet öntudatos. „Kimegyen a lelke, visszatér a földébe és aznapon elvesznek az ő tervei“. (Zsoltár 146:4) „Mert az élők tudják, hogy meghalnak; de a halottak semmit sem tudnak“. (Prédikátor 9:7) „Valamit hatalmadban van cselekedni erőd szerint, azt cselekedjed, mert semmi cselekedet, okoskodás, tudomány és bölcsesség nincs a Seolban, ahová menendő vagy“. (Prédikátor 9:12) Pedig az ember még ha tisztességben van, sem marad meg, hasonlít a barmokhoz, amelyeket levágnak“. — Zsoltár 49:13.

Jézus mondotta, hogy az összes halottak koporsóikban vannak és elaludtak, — öntudatlanok és nem tudnak semmit. (János 5:28, 29) Pál Apostol azt mondja a halottról, hogy elaludt öntudatlan és semmit sem tud. — 1 Korinthus 15:18; 1 Thesszalónika 4:13-18.

De mondhatná valaki, hogy a fent idézett szentirati helyek a testre vonatkoznak, amely halot és öntudatlan, azonban a lélek továbbra is él. A fenti idézet szerint Conan Doyle ezt mondja: „A pszichikai kutatás eredménye, a következő tételek, amelyeket levonhatunk és a tanítás, melyet elsajátíthatunk, azt tanítja, hogy a lélek továbbra is él“. Fallows püspök ezeket mondja: „A legutóbbi években nagy haladás történt a pszichikai jelenségek felderítésénél. Az elkövetkezendő években a halottakkal való érintkezés tudomány része lesz a nagy tanintézetek tantervének. Elhalhatatlansági tannak neveztem az új tudományt, mivel léte a lélek halhatatlanságától és a sirontuli azonosság megtartásától függ, amelyben mindannyian hiszünk“.

A fentidézett két kiváló tanutól látható, hogy a halottakkal való érintkezés elmélet-tulajdonképpen a lélek halhatatlanságára épül régi tanításon alapszik. Vajjon támogatja-e a lélek halhatatlanságát a Biblia? Erre azt feleljük, hogy a Bibliában csak egy hely van, mely azt támogatja és ezt a szentirati helyet Jézus hazugságnak bélyegzi, még pedig a legelső hazugságnak, melyet a Sátán mondott. Ez 1 Mózes 3: versében található. Ez azon alkalommal volt, mikor a Sátán a kigyót használta fel eszközként, hogy ezáltal beszéljen Éva anyáknak, hogy ezáltal rászédje, hogy egyék a tiltott gyümölcsből. És mondá az asszony: „De annak a fának a gyümölcséből, amely a kertnek közepette van, azt mondá Isten: abból ne egyetek, azt megnevelésem, hogy meg ne haljatok“. Mire a Sátán erre így felelt: „Bizony nem haltok meg. Ha nem tudja Isten, hogy amely napon ejéndete abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek és olyanok lesztek mint az Isten, jónak és gonosznak tudó“. A Sátánnak ez a kijelentése: „Bizony nem haltok meg“, volt az alapja minden hamis tanításnak ezen időtől fogva egészen mostanáig és az, amelyre Jézus utalt, mikor Sátánról mint hazugság atyjáról beszélt.

Az isteni törvény megsértése folytán, Ádám és felesége Éva halálra ítéltettek és az Édenből kiűzettek és azután egy bizonyos idő múlva meg is haltak. Vajjon csak a test vagy a lélek halt meg? Határozzuk meg előbb, hogy mi a lélek. Az ember lélek, az embernek nincs lelke. Minden élő lény lélek. Azt mondjuk, hogy az embernek van tehene; tulajdonában van egy tehén. De nem fogjuk azt mondani, hogy az embernek van tehén. „És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából és leheltet vala az ő orrából életnek leheltét. Így lön az ember élő lélek“. — 1 Mózes 2:7.

Tehát világosan látjuk, hogy Jehova a

elmeiből teremtette az ember testét és azután belelehelte az ő orrába az életnek lehelletét, melyet élőteremtmények lehellenek. Ez a lehellet keltezte életre a testet, indította meg a vérkeringést és az eredmény volt: egy érző, élő lény, melyet Isten lélekként jelölt meg. Isten az ő igéjében az élőlélek kifejezést használta az alacsonyabbrendű állatokra, jóval az ember teremtése előtt. (Lásd 1 Mózes 20:30) A lélek szót úgy is használta, mint amely állatokra is alkalmazható, mondván: „És végy részt az Urnak a hadakozó férfiakból, akik hadba mentek: ötszázból egy lelket, az emberek közül, az ökrök közül, a szamarak közül és a juhok közül”. — 4 Mózes 31:28.

Ha valaki meghal, ez az élet lehelletének a testtől való eltávozását jelenti, ami a léleknek a kioltását jelenti, épügy mint ahogyan az állat mulik ki. „Az emberek fiainak vége hasonló az oktalan állatnak a végéhez és egyenlő végük van azoknak, amint meghal egyik, úgy meghal a másik is és ugyanazon egy lélek van mindenikben és az embernek nagyobb méltósága nincs az oktalan állatknál, mert minden hiába valóság. Mindegyik ugyanazon helyre megy, mindenik a porból való és mindenik porrá lesz”. (Prédikátor 3:19-20) Hogy minden kérdést tisztázzon arra nézve, hogy vajjon alá van-e vetve a lélek a halálnak vagy nem, a Zsoltáriró ezeket mondja: „Kiesoda oly erős, hogy éljen és ne lásson halált, és megszabadítsa magát a Seolnak kezéből”? (Zsoltár 89:49) De még többet mondanak ezen szavak: „Amely lélek vétkezik, annak kell meghalnia”. (Ezekiel 18:4) Hogyha a lélek halhatatlan volna, úgy nem volna alávetve a halálnak; még maga Isten sem tudná elpusztítani. Jézus világosan megmondotta, hogy Jehovának megvan a hatalma a lélek elpusztítására. — Máté 10:28.

Ki halhatatlan tehát? A Szentírás megfelel erre: „Ama boldog és egyedül hatalmas a királyoknak Királya és az Uraknak Ura, kié egyedül a halhatatlanság”. (1 Timotheus 6:15, 16) Halhatatlanság, halálmentességet jelent, egy olyan állapotot, amely nincs alávetve a halálnak. És ez nagy jutalomként van ígérve azoknak, akik Jézust hűségesen követik mindhalálig. „Aki megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint, azoknak, akik jócselekedetben való állhatatosságban dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel”. — Rómabeliek 2:6-7.

A halhatatlanság e jutalma — a Jézus követői kivételével — senkinek sincs felajánlva, csak annak, aki fölszentelte magát Isten akarátának a teljesítésére és ebben haláláig hűségesen kitart. Ilyeneknek mondotta Jézus; „Légy hív mindhalálig és neked adom az életnek koronáját”. (Jelenések 2:10) Mert szükség, hogy ez a romlandó test romlhatatlanságba öltözzék. (1 Korinthus 15:53) És ezek a szavak csak azokhoz vannak intézve, akik hűségesek mindhalálig. A Biblia világosan

tanítja, hogy „az első ember földből való, földi”, tehát nem szellemi lény. (1 Korinthus 16:45-47) Az ember, emberi lény és nem szellemi lény. „A léleknek (szellemi lénynek) nincsen husa és csontja”. (Lukács 24:39) Az apostol az 1 Korinthus 15 fejezetében világosan kimutatja, hogy emberi, vagy természetes lényeknek emberi vagy természetes testeik vannak; hogy Ádám emberi és nem lelki (szellemi) lény volt; hogy senkinek sem adatik szellemi test, kivéve Jézus Krisztus hűséges követőinek és ők is csak a feltámadás alkalmával nyerik ezt el.

A Szentírás e helyei végérvényesen bizonyítják, (és senki sem mondhat ezeknek ellent) hogy az embernek nincs halhatatlan lelke; hogy az ember nem szellemi, hanem emberi lény; az ember hogyha meghal, halott és nem öntudatos, s ezért nincs meg a lehetőség arra, hogy olyanokkal érintkezésbe lépjen, akik élnek.

A fent idézett kiváló emberek állításai egyenesen ellentmondanak a Bibliának. Először is tagadják, hogy az ember tökéletes lénynek teremtett és hogy azután elbukott. Ellenkezőleg, ők a fejlődés elméletét tanítják, nevezetesen, hogy az ember sokkal alacsonyabbrendű lényből fejlődött ki fokozatosan. A Biblia azt mondja, hogy Isten teremtette az embert a saját képmására (1 Mózes 1:26, 27) és mi bizonyosak vagyunk benne, hogy Isten sohasem volt majom, sem majom alakja nem volt. Ezenkívül a Biblia világosan kijelenti: „Az ő műve tökéletes” (5 Mózes 32:4) Ez a szentirati elbeszélés világosan mutatja, hogy az ember megsértette az isteni törvényt és hogy kiűzetett az Édenből az ő tökéletes otthonából; hogy halálra ítéltetett és meghalt; hogy ez az ítélet 930 évig volt végrehajtás folyamatában; hogy a tökéletes ember nem nemzett gyermekeket, hanem csak a halálos ítélet alatt álló tökéletlen ember gyakorolta az életátváltási hatalmát. Ebből ésszerűen tehát az következik, hogy a tökéletlen ember nem nemzhetett tökéletes gyermeket. Ezért írta Isten prófétája: „Imé én vétekben fogantattam és bűnben melengtettem engem az anyám”. (Zsoltár 51:5) Majd ismét: „Annakokáért, miképpen egy ember (Ádám) által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál és aképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindazok vétkeztek”. (Rómabeliek 5:12) Az emberi tapasztalat megerősíti a Biblia tanítását, aminthogy minden gondos megfigyelő tudja, hogy az emberi-nem évszázadok óta elfajulóban van és a fejlődési elméletnek egyetlen híve sem tudta bebizonyítani az alsóbbrendű állatoknak magasabbrendűekké való fejlődését, sem semmiféle összekötő kapcsolatot nem találtak az ember és az állat között.

A fent említett kiváló férfiak előadása lényegileg megtagadja a váltságáldozatot és egyik közülük kifejezetten is tagadásba veszi azt. Mig Krisztus halálát elfogadják, az ő halála értékét azonban megtagadják.

„AZ IDŐK JEI”

A láthatatlan hullámok birodalmából

Hogyan hallja az ember a drótnélküli telefont?

A drótnélküli telefont éppen olyan hallgatót használnak, mint a rendes telefont; ez egyébként egy különleges készülék, mint a szikratávíró. A készülék úgy a hallgatásra, mint a beszélgetésre szolgál. A közönséges telefonhallgatótól ez a készülék csak a belső ellenállás tekintetében különbözik, amelynek nagyobbak kell lennie (500—2000 Ohm). A felvevőállomáson 2, 3 és 4 hallgató sőt 8 is felszerelhető, úgy hogy egyidejűleg több ember is hallgathat. Ez az eljárás nagyon praktikus, azonban eredménytelen és lehetetlen, hogyha arról van szó, hogy egy egész teremben legyen hallható a beszélgetés. Ebben az esetben szükséges a fent említett erősítő mellett egy vagy két erősítő lámpának az alkalmazása és a hallgatókat az u. n. „hangos beszélő készülékkel” pótolni, amely nagyon hasonlít egy fonograf tölcserhez és amelynek előállításai költsége 8—900 frank között ingadozik. Természetes, hogy nem mindenki fizetheti ezt az összeget, azonban hangsúlyozni kívánjuk, hogy ebben az esetben a cél az, hogy egy nagy teremben lévő közönség is meghallhassa.

Berlin aug. 7. Az elmúlt hét legutolsó napjában 4 billió márka hagyta el a jegybankot, ma 5 billió, holnap 6 billió lesz és a legközelebbi napokban nem kevesebb mint naponta 8 billió papírpénzt fognak nyomni. Még ezen a héten tíz, husz és ötven milliós bankjegyeket fognak kiadni.

A nagyhatalmak katonai kiadásai

Az angol hadügyminiszterium jelenti, hogy a nagyhatalmak hadi kiadásai 1913-ban és 1922-ben a következő összegeket tüntetik fel. Anglia 1913-ban 24.7 millió font sterlinget. 1922-ben 60.6 millió font sterlinget. Franciaország 1913-ban 1111 milliárd frankot, 1922-ben 3.598 milliárd frankot. Németország 1913-ban 60 millió márkát, 1922-ben 2396 milliót. Amerika 1913-ban 222 millió dollárt, 1922-ben 361 milliót. Oroszország 1913-ban 647 millió arany rubelt, 1922 első kilenc hónapjában 556 millió aranyrubelt.

Ebből látható, hogy Európa nemzetei az 1914-iki békéből még semmit sem tanultak és úgy látszik, hogy még nagyobb nyomorúság szükséges, hogy belássák, hogy a fegyverkezés által az aranykorszak sohasem lesz elérhető.

Az egyre fokozódó drágaság

Az árak Németországban

A márka krónikussá vált elértéktelenedése

folytán, az aruk árai papírpénzben számitva napról-napra változnak. Az alábbi július 10-iké összeállított táblázat jellemző képét nyújtja a rettenetes elértéktelenedési folyamatnak, melyen a márka 10 éven belül átment. Németországban 1000 márkáért kapott az ember

1913 jul. 10-ikén

10 mérték u. készített ruhát
100 pár cipőt
2 tehenet
1 versenylovat
1 hektoliter bort
8 varrógépet

1923 jul. 10-ikén

1 öltöny gombot
1 tucat cipőszegyet
1 negyed l. sovány tejet
5 gr. lószórt
1 negyed l. gyenge sört
1 kisgomb. rossz cernát

ugyanazért az összegért lehetet kapni

1913 ju 10-ikén

1 luxus autó
1 luxusvillá
3 szoba búta
1 nagy perz önyeyet
1 nagy gyűjtőkösskertet

1923 jul. 10-ikén

1 ócska gyermekjátékot
1 kis fudobozt
1 főzőkanalat
1 iv csomagoló papírt
1 font cseresznyét

100 évesek, akiknek új fogaik nőttek

Egy angol lap sok példát hoz fel száz éves emberek csodálatos fiatalságára. Gascogne-ban (Franciaország) Thilippe Laroque, Frie községben 92 éves korában négy új fogat kapott természetből, akinek megadta a lehetőséget, hogy ezeket az új fogakat még tíz évig használhassa. Egy bécsi Marzarella nevezetű embernek magának korában több új foga nőtt és ősz haja helyett fekete hajfürtök nőttek, mint fiatal korában. Margareth Methol skót nő, aki 117 évet élt száz éves korában különféle fogakat kapott és Norton Foldate-ban a szegényházban a 102 éves Rebekka Poncy két új fogat kapott. A legesetesebb azonban John Weeks esete New-Londonban, Comecticut-ban, akinek 106 éves korában nemcsak új fogai nőttek, hanem kihullott ősz haja helyébe dús haj nőtt ki. 114 éves korában halt meg.

Ásatások Ábrahám szülővárosában

A Britisch Muzeum és a filadelfiai egyetem együttes expedíciót szervezett Ábrahám szülővárosának, a legendás Ur városának felásatására. Ur valamikor a perzsa öböl partján feküdt, de a Tigris és Eufrát egybefolyásánál képződött homokpadok miatt mintegy 160 kilométer távolságra tolták el a tengertől. Az expedíció munkái máris sikerrel járnak. Megtalálták a Holdisten templomának romjait. Találtak ékírásos feljegyzéseket és a Kr. e. 5000-ik évből származó pénzdarabokat.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK

KÉRDÉS:

Kérem válaszukat a következő kérdésre: Az én nézetem a mai rossz világrend végét illetően az, hogy e rossz rend vége felé rendkívüli események fogják ezt a romlott világot felrúzni akár elemi katasztrófák, járványok stb. Nem tudom magamnak másképpen megmagyarázni, mert valami nagy dolog mindenestre ismét észre kell, hogy térítse a vergődő emberiséget. Kérem tehát felfogásukat illetve meggyőződésüket erre vonatkozólag.

FELELET:

A Biblia határozottan tanítja, hogy nagy nyomorúsággal, aminő még sohasem volt, fog ez a mostani világrend végződni. Dániel próféta ezt a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozza a 12-dik fejezetben, mikor azt mondja: „És abban az időben (a vég idejében) felkél Mihály (Krisztus) a nagy fejedelem... mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mindezeideig“. Máté 24:21 és 22 versekben pedig a legnagyobb Próféta ezt mondja: „Mert akkor (a vég idejében) nagy nyomorúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mindezeideig és nem is lesz soha. És ha azok a napok meg nem rövidítettének, egyetlen ember sem menekülhetne meg“. Ebből megtudjuk, hogy Isten e nagy nyomorúságnak mégis csak véget fog vetni, azt meg fogja rövidíteni (Rómabeliek 9:28), hogy maradjanak még emberek, ami azt jelenti, hogy sokan azok közül, akik most élnek, át fognak jutni az aranykorszakba és ott a Szentírás általános ígéretei szerint meg fognak áldani, mert Isten az összes népeket meg akarja áldani az Ábrahámnak ígért mag Krisztus és az ő kiválasztottjai által (Galatabeliek 3:8, 29). Ami pedig ennek a nagy nyomorúságnak a természetét illeti, hát a Szentírás világosan beszél egy általános

összeomlásról és a dolgok régi rendjének általános felbomlásáról. Jeremiás próféta a 25-ik fejezetben írja le ezt a rettenetes nyomorúságot és többek között a 32-ik és 33-ik versekben ezeket mondja: „Igy szól a seregek Ura, ime veszedelem indul egyik nemzetől a másik nemzetre és nagy szélvész támad a föld széleitől. És azon a napon az Úrtól levágnak a föld egyik végétől a föld másik végéig: nem sirattatnak meg és össze nem hordatnak és el sem temettetnek, olyanok lesznek a földnek színén, mint a ganéj“. Ezékiel Próféta ugyanezen nagy nyomorúságot a 7:10—15 versekben így írja le: „Imé a nap, imé eljött, kisarjadt a végzet, kivirágzott a vessző, kivirult a kevélység. Az erőszakosság a gonoszság veszejévé nőtt fel... Eljött az idő, elközelt a nap, mert harag jön minden sokaságra. A fegyver kívül, a döghalál és éhség belül, aki a mezőn van, fegyver miatt hal meg, és aki a városban, az éhség és döghalál miatt hal meg“. Ez és sok más szentirati hely világosan tanítja, hogy a forradalomba és anarkiába kergetett, szükséget szenvedő néptömegek a kor végén, a fennálló társadalmi rendet le fogják rombolni, mire rövid időre az általános törvénytelenység állapota következik, amely általános pusztulásra vezetne, hogyha Isten fentemlített ígéleténél fogva ennek a borzalmas katasztrófának hirtelen véget nem vetne, ami kétségtelenül azonnal megtörténik, hogy a szegény, meggyötört emberiség ébredjen fel fonák helyzetének a tudatára és térjen meg Istenéhez Jehovához. Zofonias próféta 3:8—9 versekben mutat rá erre az átmenetre, ahol azt mondja, hogy éppen ezen rettenetes, az egész világra kiterjedő nyomor folytán a népek ajkai tiszta ajakká fognak átváltozni, úgy hogy valamennyien Jehova nevét fogják ajkukra venni és egy szívvel lélekkel fognak neki szolgálni. És akkor késedelem nélkül megkezdődik a föld összes népeinek a megáldása, az aranykorszak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

... (NEVEZETESEBB NAPI ESEMÉNYEK RÖVID KRÓNIKÁJA) ...

Zsidóüldözések Jasiában. Jasi, augusztus 23. Jasiában diákszavargások törtek ki. Az ideérkezett jelentések szerint a diákság a háboruban elesett diákok emlékére istentiszteletet rendezett. Az istentisztelet után be akart menni az egyetem épületébe, amelyet rendőrség és katonaság vett körül. A rendőrség emberei felszólították a diákokat a távozásra. A diákok azonban ellenszegültek és támadták a rendőrökre. Az összeütközések során a rendőrprefectura igazgatóját és több rendőrtisztviselőt megölték. A rendőrség erre szétkergette a diákokat, akik többet, így Codreanút, az ismert antiszemita vezetőt letartoztatta.

A szétvert tömeg szitkozódva a mellékutcaikba vonult, ahol lázító röpiratokat szórt szét. Estére a diákok újból gyűltek és Jasi utcáin tiltakozó körmenetet tartottak. Ekor történt, hogy a diákság szembekerült a katonaságnak és végül is több fátylát a katonaság közé dobta. Majd nagyszámú diáksapat a zsidónegyedbe vonult, ahol sok ház ablakait betörték, több lakást lerontattak.

Sztrájk Görögországban aug. 2. Athéni jelentés szerint az általános sztrájkhoz a vasutasok is csatlakoztak. A koalíciós kormány drámai intézkedései sem segítenek, sőt az egész polgárságot is a sztrájkok mellé állították. A kormány bukását minden órában várják, Zaimisz koalíciós tárgyalásai sikerrel kecsegtetnek, főleg az angol kormány ma érkezőt jégzőké folytán, mely az ellenforradalmi kormány elismerését csak új, szabad választások megrendezése után helyezi kilátásba.

Marokkó újra lázad. — A spanyol kormány sürgős intézkedéseket rendelt el a fellázadt marokkói katonák ellen. Ugyanis az utóbbi napokban Mellilla városát erődítés körül véres harc fejlődött ki a lázadók és a katonák közt, ahol a spanyolok több mint 100 halot-

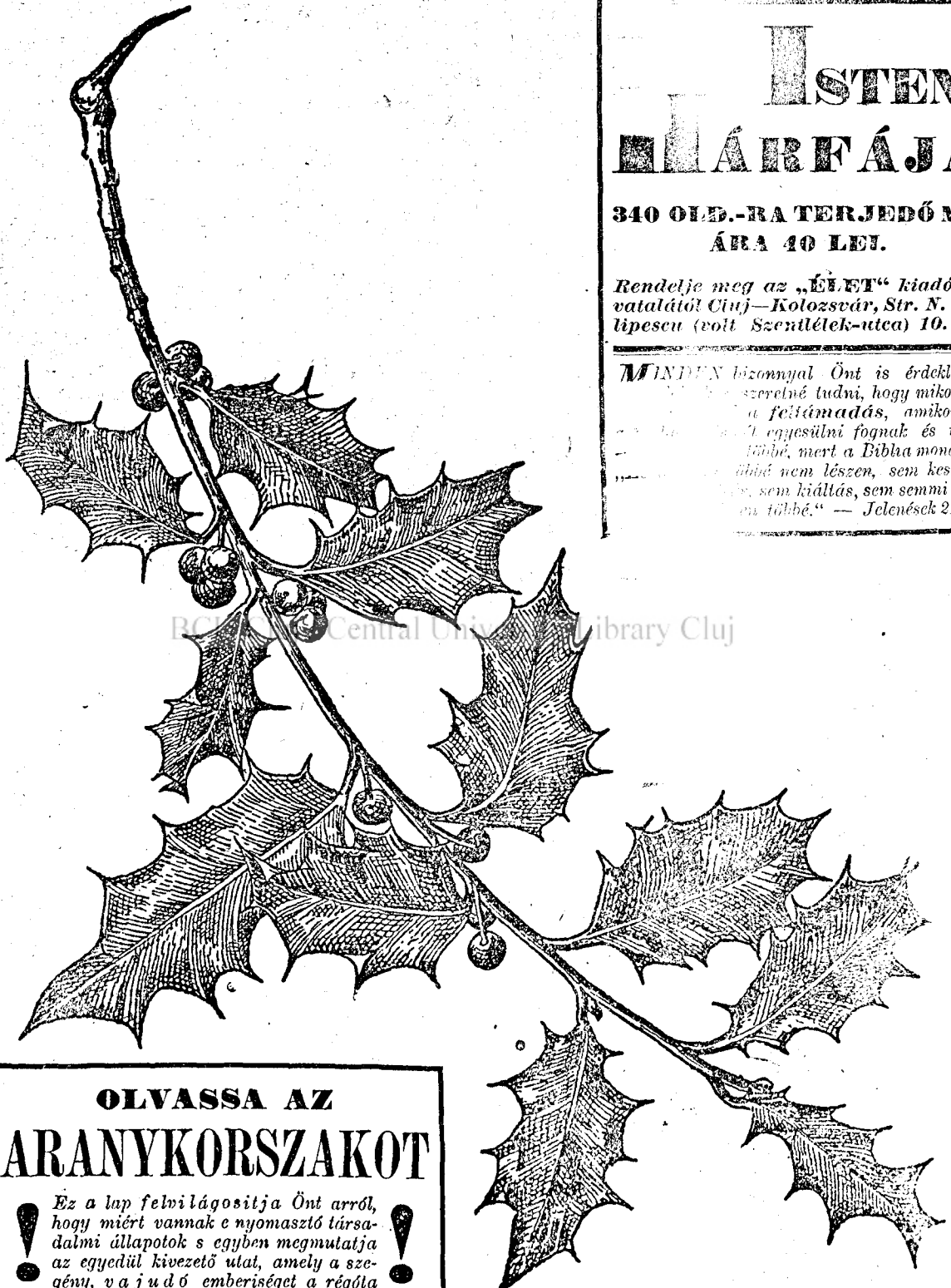
tat veszítettek. Ezenkívül egy hadoszlopot zártak körül a benszülőttek. A körülfogott csapatok szombat óta kétségbeesett élet-halál harcot vívnak a támadókkal. Lentából, Sevilából gyors felmentő csapatok indultak a spanyol Marokkóba.

Földrenyés Belgrádban. A belgrádi szeizmográfiai hivatal jelentése szerint tegnapelőtt délután öt óra tájban erős földrengés volt érezhető Belgrád környékén. Tegnap reggel 2 órakor a földrengés megismétlődött, ezuttal még sokkal erősebb volt, mint a tegnapelőtti. Azt vélik, hogy a földrengések különösen Szerbiában, a közeljövőben meg fognak ismétlődni.

Munkásletartóztatások Floestiben. Bukarestből jelentik: A sziguranca nyomozó közege a szervezett munkásság köréből több munkást letartoztatott. Kommunista agitációval vádolják őket s bizonyítéknak azt tekintik, hogy Socialismul című lap számára előfizetőket gyűjtöttek.

Növekszik a munkanélküliség Angliában. Londonból jelentik: Julius 30-án az angol munkanélküliek száma 1,195.000 volt, vagyis 10.000 több, mint az elmúlt héten.

„Németország utolsó alkotmányos kormánya“ Berlin, augusztus 23. A kancellár tegnap este a pártvezérekkel tanácskozott. Kijelentette, hogy a kormány mindent megtesz a gazdasági helyzet javítására, mert jól tudja, hogy az utolsó alkotmányos kormánya Németországnak és ha megbukik, teljes anarchia következik. Ezért kész diktatórikus eszközökhöz is nyulni. A pártvezérek hozzájárultak az előterjesztéshez.

...istenfő népénc szívében
 ...fogja el meg tudni: mit fog I-en
 ...boldogsága érdekben?
 ...mílliók és mílliók
 ...és mint fogja megalapíto-
 ...országot, melyért imádkozni
 ...: „Jöjjen el a Te országod!”

I ISTE N NÁR FÁJA

**340 OLD.-RA TERJEDŐ MŰ
 ÁRA 40 LEJ.**

Rendelje meg az „ÉLET” kiadóhivatalától Cluj—Kolozsvár, Str. N. Filipescu (volt Szentlélek-utca) 10. sz.

*MINDEN biznnyal Önt is érdeklik e
 ...szeretné tudni, hogy mikor és
 ...a felámadás, amikor a
 ...egyesülni fognak és több
 ...mert a Biblia mondja:
 ...nem leszen, sem keserü-
 ...sem kiáltás, sem semmi fáj-
 ...többé.” — Jelenések 21:4*

BCU Central Office Library Cluj

**OLVASSA AZ
 ARANYKORSZAKOT**

! Ez a lap felvilágosítja Önt arról, hogy miért vannak e nyomasztó társadalmi állapotok s egyben megmutatja az egyedül kivezető utat, amely a szegény, a j u d ó emberiséget a régóta ohajtott élet, boldogság és szabadság áldott kikötőjébe vezeti. Társadalomtudományi, egészségügyi, csillagászati stb. cikkeivel ugyan csak a fenti célt igyekszik szolgálni.

Kérjen mutatványszámot!